

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.08.1992, sp. zn. 2 Cao 208/92, ECLI:CZ:NS:1992:2.CAO.208.1992.1

Číslo: 32/1994

Právní věta: V řízení podle ustanovení § 250 l a násl.o.s.ř. se navrhovatel nemůže úspěšně domáhat započtení jím uváděné doby zaměstnání (např.i zařazení této doby zaměstnání do II. pracovní kategorie) pro účely důchodového zabezpečení ve smyslu ustanovení § 21 odst.1 zákona č.87/1991 Sb.,pokud nepředloží osvědčení nebo soudní rozhodnutí o tom, že jeho pracovní vztah skončil neplatně.V tomto přezkumném řízení není soud oprávněn posuzovat otázku neplatnosti právního úkonu, na jehož podkladě skončil pracovní vztah, a to ani jako předběžnou otázku. K řízení o této neplatnosti skončení pracovního vztahu (§ 80 písm.c/o.s.ř.) je příslušný obecný soud, v jehož obvodu má sídlo tehdejší zaměstnavatel navrhovatele, a to na podkladě samostatného návrhu podaného podle ustanovení § 22 zákona č.87/1991 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 24.08.1992

Spisová značka: 2 Cao 208/92

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 80 písm. c)
§ 250l 87/1991 Sb. § 22

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

č. 32

V řízení podle ustanovení § 250 l a násl. o. s. ř. se navrhovatel nemůže úspěšně domáhat započtení jím uváděné doby zaměstnání (např. i zařazení této doby zaměstnání do II. pracovní kategorie) pro účely důchodového zabezpečení ve smyslu ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., pokud nepředloží osvědčení nebo soudní rozhodnutí o tom, že jeho pracovní vztah skončil neplatně. V tomto přezkumném řízení není soud oprávněn posuzovat otázku neplatnosti právního úkonu, na jehož podkladě skončil pracovní vztah, a to ani jako předběžnou otázku.

K řízení o této neplatnosti skončení pracovního vztahu (§ 80 písm. c/ o. s. ř.) je příslušný obecný soud, v jehož obvodu má sídlo tehdejší zaměstnavatel navrhovatele, a to na podkladě samostatného návrhu podaného podle ustanovení § 22 zákona č. 87/1991 Sb.

(Rozsudek bývalého Nejvyššího soudu České republiky z 24. 8. 1992, [2 Cao 208/92](#))

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení z 11. 9. 1991 ve znění dalšího rozhodnutí z 27. 11. 1991 byla zamítnuta žádost navrhovatele o úpravu částečného invalidního důchodu podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb. s odůvodněním, že pracovní poměr měl uzavřen na dobu určitou a jeho zaměstnání tedy neskončilo z důvodů uvedených v ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb.

V opravném prostředku navrhovatel namítal, že má nárok na úpravu důchodu podle uvedeného zákona a na zařazení doby zaměstnání lesního dělníka při stahování dřeva do II. pracovní kategorie.

Krajský soud v Ostravě opravnému prostředku navrhovatele nevyhověl a přezkoumávané rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení potvrdil. Na základě provedené dokazování dospěl soud prvního stupně k závěru, že nebylo prokázáno; že pracovní poměr navrhovatele skončil dohodou pod tlakem politické persekuce nebo v důsledku postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody (§ 21 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb.). Navrhovatel rovněž nepostupoval podle ustanovení § 22 odst. 1 a 3 citovaného zákona, upravujícího postup při prokazování uvedeného způsobu skončení pracovního poměru.

V podaném odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně navrhovatel popisoval okolnosti ukončení jeho pracovního poměru a dovozoval, že k němu došlo z důvodu politické persekuce.

Bývalý Nejvyšší soud České republiky svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a náhradu nákladů odvolacího řízení žádnému z účastníků řízení nepřiznal.

Z odůvodnění:

Předmětem řízení byl nárok navrhovatele na zápočet doby od jím potvrzeného neplatného skončení pracovního poměru u podniku S. v L. dnem 25. 8. 1972 (ve smyslu ustanovení zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění zákona č. 267/1992 Sb.), nikoli však i zápočet doby zaměstnání lesního dělníka ve II. pracovní kategorii, neboť o této skutečnosti Česká správa sociálního zabezpečení svým rozhodnutím nerozhodovala.

Mimosoudní rehabilitaci v oblasti pracovněprávních vztahů a vztahů sociálního zabezpečení stanoví zákon č. 87/1991 Sb. (ve znění zákona č. 267/1992 Sb.) v části čtvrté v ustanoveních § 21 až § 30. Neplatnost právního úkonu, jímž došlo ke skončení pracovního nebo služebního poměru anebo členského poměru k družstvu z důvodu politické persekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody, je pro účely tohoto zákona upravena v ustanovení § 21. Podle ustanovení § 22 téhož zákona na žádost toho, jehož pracovní vztah skončit z důvodů uvedených v ustanovení § 21, vydá mu o tom osvědčení organizace, u níž byl v pracovním vztahu, nebo její právní nástupce, a není-li ani tohoto nástupce, potom ústřední orgán, do jehož působnosti by náležela organizace, popřípadě její činnost v době podání žádosti. Nevydá-li organizace osvědčení do tří měsíců ode dne, kdy žádost (kterou lze podat do šesti měsíců ode dne účinnosti zákona) obdržela, může osoba, uvedená v odstavci 1 citovaného ustanovení, podat do dvou let ode dne účinnosti tohoto zákona soudu návrh na určení, že důvodem skončení pracovního poměru byly okolnosti uvedené v ustanovení § 21 zákona č. 87/1991 Sb.

Podle ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb. se považuje pro účely důchodového zabezpečení zde uvedená doba za dobu zaměstnání, je-li skončení pracovního vztahu neplatné podle ustanovení § 21 téhož zákona nebo byla-li v řízení podle ustanovení § 22 zákona č. 87/1991 Sb. určena neplatnost právního úkonu, na jehož podkladě skončil pracovní vztah. Neplatné skončení pracovního vztahu podle ustanovení § 21 zákona č. 87/1991 Sb. je ovšem nutno prokázat osvědčením vydaným podle

ustanovení § 22 odst. 1 citovaného zákona nebo soudním rozhodnutím vydaným za podmínek uvedených v ustanovení § 22 odst. 3 uvedeného zákona. Pokud proto navrhovatel neplatnost skončení jeho pracovního vztahu ve smyslu ustanovení § 24 zákona č. 87/1991 Sb. neprokáže osvědčením podle ustanovení § 22 odst. 1 a 4 zákona č. 87/1991 Sb. nebo podle ustanovení § 22 odst. 3 tohoto zákona soudním rozhodnutím, jímž byla určena neplatnost právního úkonu, na jeho podkladě skončil pracovně právní vztah, nemůže se v tomto přezkumném soudním řízení podle ustanovení § 250 I a násl. o. s. ř. úspěšně domáhat započtení jím uváděné doby jako zaměstnání pro účely důchodového zabezpečení podle zákona č. 87/1991 Sb. Protože navrhovatel nepředložil takové osvědčení ani soudní rozhodnutí, soud prvního stupně dospěl ke správnému závěru, že navrhovatel neprokázal neplatnost skončení pracovního vztahu způsobem uvedeným v ustanoveních § 21 a § 22 uvedeného zákona.

I když soud prvního stupně při svém rozhodování vycházel ze správného shora uvedeného právního názoru, nadbytečně prováděl a hodnotil skutková zjištění k posouzení neplatnosti právního úkonu, na jehož základě skončil pracovní vztah navrhovatele, neboť v tomto přezkumném soudním řízení podle ustanovení § 250 I a násl. o. s. ř. není soud oprávněn zkoumat otázku neplatnosti právního úkonu, na jehož podkladě skončil pracovní vztah navrhovatele, ani jako předběžnou otázku. K takovému řízení podle ustanovení § 80 písm: c) o. s. ř. je místně příslušný obecný soud, v jehož obvodu má sídlo tehdejší zaměstnavatel navrhovatele (§ 84, § 85 odst. 2 a § 9 o. s. ř.): Navrhovatel tedy musí podat takový samostatný návrh (podle ustanovení § 22 zákona č. 87/1991 Sb.) příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu.

Za tohoto stavu soud prvního stupně nepochybil, když přezkoumávané rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení potvrdil. Odvolací soud z uvedených důvodů napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil podle ustanovení § 219 o. s. ř.